

ترجمه دکتر علی شکوئی

جهانی کردن ادبیات کودکان

هرتنبیرو تحولی که در ادبیات کودکان صورت پذیر و لازم است که

محتوای این بخش از ادبیات بیانگر فعالیت‌های بین‌المللی در مورد حقوق کودکان باشد. موضوعات و مضامین ادبیات کودکان در قرن بیستم نسبتاً گسترش یافته بلکه از لحاظ اهمیت که برای آموزش دهندگان مثل پدران و مادران و کتابداران پیدا کرده، پیشرفت داشته است. کیفیت مطالب در پاره‌ای از ممالک به سطح بسیار آموخته و سودمند رسیده است و پایداری آن، عوامل جدیدی مانند سینما و فیلم نیز در خدمت ادبیات و آموزش کودکان آمده است. بکنار از اینها، نمایشهای خلاق خیمه‌شب بازی و فرم جدید اشعار که در نگارش آنها خلاقیت‌های چشمگیری مشهود است نمودهای کاملاً امیدوارکننده‌ای هستند. یکی از شوق‌انگیزترین جنبه‌های این پیشرفت، پیوندهای فرهنگی در سطح بین‌المللی است که یکی از مظاهر آن ترجمه آثار ادبی کودکان به زبانهای دیگر است.

با توجه به اینکه از بویایی ادبیات کودکان مدت درازی

نمی‌گذرد، لذا وضع فعلی را میتوان رشد سریع و غیرعادی فرض کرد. تازه

---

* Frances Laverne Carroll. " An Internationalized Children's Literature ", UNESCO Journal of Information Science, Librarianship and Archives Administration, Vol.1, p.15-21, Paris, Unesco, 1979.

بودن نسبی ادبیات کودکان در کشورهای قدیم و جدید از بسیاری لحاظ مهم می‌نماید از آنجمله آثار مربوط به ادبیات کودکان در یوگسلاوی که از جنگ اول بین‌المللی به این طرف انتشار یافته است. ادبیات کشور پرتغال که از اواخر قرن نوزدهم شروع شد و یاجین که از لحاظ قصه‌های مردمی بصورت نوشته از سال ۱۹۲۱ به بعد ظاهر شده است.

در حال حاضر شاخه‌های مختلف ادبیات سعی خود را برای این معطوف داشته‌است که ارتباط فرهنگی بین ملت‌ها را توسعه بخشد و ارزشهای اخلاقی در جوامع و فرهنگهای مختلف را مورد بررسی قرار دهد. مثلا یک سازمان بین‌المللی فعالیت خود را تا آنجا گسترش داده که به گروهی از کتابداران بین‌المللی در سال ۱۹۲۲ پیشنهاد کرد که یک دوره مطالعه بخصوصی در رشته ادبیات کودکان بعمل آورند. تعداد افراد شرکت‌کننده در این بررسی هر بار حدود پانزده نفر بود. قسمتی از بررسی‌های این دوره تحقیق، نه تنها بررسی ارزشهای مربوط به مطالعه آثار فعالیت‌های بین‌المللی در مورد ادبیات کودکان بود بلکه بررسی احتیاجات ملت‌ها در راه پیشرفت ادبیات کودکان از طریق در اختیار گرفتن و کنترل کتاب، تدوین و تالیف مطالب تکمیلی مانند کتابهای درسی و جنگ‌های ادبی و تحقیق در این موارد بود.

یکی از هدف‌های اصلی ما باید ایجاد تفاهم کلی و بین‌المللی در میان کودکان باشد. از انتشار آثار ادبی ناقص و مضر باید جلوگیری شود. و برعکس آثار با ارزش باید در دسترس عموم قرار گرفته و به زبانهای دیگر ترجمه شود. دولت‌ها میتوانند با کمک‌های مالی خود ثابت‌کنند که موقعیت‌زمانی جوانان را که آینده آنها بستگی مستقیم به ادبیات آنها خواهد داشت، درک کرده‌اند.

نمونه‌ای از تلاش انسانی و ارجمند ایجاد کتابخانه بین‌المللی جوانان در مونیخ است که از عقیده Jella Lepman الهام گرفته شده است. این شخص دنیا را دنیای بچه‌ها فرض کرده و ادبیات کودکان را عامل خدمت به بین‌الملل و همکاری‌های صلح‌آمیز میدانند. بخش انجمن بین‌المللی کتابداران برای کتابخانه‌های کودکان و دفتر بین‌المللی کتاب جوانان در اجرای نقشه‌های مورد لزوم، و ایجاد ارتباط با ملل عضو از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

نقش آموزشی کتابدار در راهنمایی بچه‌ها در امر تفاهم

بین المللی، بوسیله کتابداران زیادی که در کتابخانه‌های مدارس بکار مشغولند، از طریق برنامه‌های مطرح شده که درباره مطالب کلی فرهنگ جهانی باشد، ایفا و اجرا می‌شود. این برنامه‌ها به کودکان کمک می‌کنند که با دنیای وسیعتری از طریق نمایش لباسها و رقصها، بحث و تبادل نظریا ملتهای مختلف، نمایش هنرهای بچه‌های سایر ممالک و فعالیت‌های دیگر آنها آشنا گردند.

کتابخانه‌ها امکاناتی بوجود می‌آورند که پدر و مادرها و همچنین خود کودکان مطالبی را پیدا کنند که در یک مملکت بخصوص مطابق میل آنها باشد. اگر چنین برنامه‌هایی ادامه یافته و بمدت زمان کافی مورد استفاده قرار گیرند و برای مردم در حد وسیعی اجرا شود تا بتوانند برای آنها دنیای وسیعتری را ایجاد نمایند، موفقیت‌های قابل اعتنایی بدست خواهد آمد. در یک مورد، گفته میشود که کتابخانه‌های مدارس از عوامل مهم در ایجاد جامعه‌ای چند ملیتی است. دست یافتن به این کامیابی یکی از هدفهای آموزشی، در جهت آموزش‌های بین المللی است.

نقش آموزشی کتابدار یا انتخاب کتابهایی که بر اساس آنها برنامه‌ها طرح ریزی میشوند، شروع میگردد. بعضی تحقیقات از این نظر به پشتیبانی می‌کنند و یکی از بررسی‌های اولیه کوششی بسود در مورد شناسایی کتابهایی که ذهن کودک را برای همکاری‌های بین المللی آماده می‌کند. این بررسی مشخص می‌گردد:

الف. کتابهایی که دوستی جهانی را بین کودکان اشاعه میدهد.

ب. کتابهایی که مورد علاقه بچه‌ها بوده و تصویر گویایی از زندگی و دنیای کودکان را در ممالک مختلف نشان میدهد.

ج. کتابهای کلاسیک کودکان در تمام ممالک که میراثی برای تمام کودکان جهان است.

د. انواع مختلف کتابهای تصویری

ه. کتابهایی که توسط خود کودکان نوشته شده، اگر چه بصورت خطی باشند.

تحقیقات و فعالیت‌های دیگری مثل نمایشگاه‌های کتاب و

کتابهای منتخب ، انواع دیگر کتابها را از نقطه نظرهای زیرمورد استفاده قرار داده است :

- الف . کتابهای درباره واقمیت های کلی ممالک .
- ب . کتاب های جغرافیایی و سفرنامه ها .
- ج . کتابهای درسی که اطلاعاتی از ممالک میدهند .
- د . ترجمه از کتابهای خوب ، کتابهایی که اغلب از علائق ملی و بین المللی برخوردار میباشند .
- ه . ترجمه آثار کلاسیک .
- و . داستانهای ممالکی که در آنجا جو خود مملکت به داستان کتاب قدرت کافی میبخشد .

- ز . قصه ها ، داستانهای مذهبی و قصه های عامیانه .
- ح . تاریخ تمدن و فرهنگ .
- ط . وصف سازمان های بین المللی
- ک . بیوگرافی قهرمانان ملی و بین المللی .
- ل . کتابهایی که ناشران آنها بصورت بین المللی میباشند .

احتیاجات کودکان آنطوریکه تا حال معلوم گشته است ، از لحاظ مطالب و موضوعات کتابی عبارتند از :

- الف . تهیه مطالب و اطلاعات دقیق بعنوان پایه ای برای درک مطالب شناخته و یاد درک دنیای آینده
- ب . تهیه بهترین آثار ادبی جهان از طریق ترجمه .
- ج . تهیه مطالب برای اقلیت های فرهنگی و قومی و تهیه مطالب برای اقلیت های نژادی و مهاجران که پیشرفت فرهنگیشان کند بوده و تعریف و بررسی آن مشکل باشد . دسته ای از کتابها را بعنوان مطالب بین المللی به آن اختصاص میدهیم تا مرکزیتی برای کودکانی باشد که در محیط چند ملیتی زندگی میکنند . وقایع بین المللی در مطالبی که صحبت از پیشرفت ها و کشفیات ، جنگ و صلح و همکاریهای بین المللی است بازگوشده اند . نمونه های همکاریهای دسته جمعی ملت ها ، دقایق و لحظات مشخصی هستند که مردمان قاره ها و فرهنگ های مختلف بر محیط زندگی خود فائق آمده اند . Bozeman نمونه های زیر را که عبارت از جنگ ، تجارت ، سیاست ، هنر ، علوم ، ورزش و آرش

دین و مذهب باشد، ذکر کرده است.

شاید اگر کتابهایی که از حقوق بشر، مقام و ارزش انسانی و ارزش زندگی بشر بحث می‌کنند شامل این گروه کتابها می‌شد، در آن صورت تعداد کتابها افزایش می‌یافت. مطالب کتابها باید گویای این حقیقت باشند که همکاریها و همزیستی‌های بین‌المللی بر اساس تفاهم‌های فردی و سازمانی استوار است.

تصمیماتی که در نشست "نورنبرگ" اتخاذ گردید، نشان می‌دهد که رابطه، مستقیمی بین یک فرد و تمام افراد دیگر وجود دارد. برای بزرگسالان ضرورت دارد که معلوماتی از مسائل و مشکلات دنیا، همکاری‌های بین‌المللی و درکی از ادبیات جدید داشته باشند و این ضرورت در مورد بچه‌ها نیز که در محیط چند ملیتی زندگی می‌کنند، احساس می‌شده.

در سال ۱۹۰۰ فقط ۱۲۹ سازمان بین‌المللی وجود داشت. در این مورد، پیشرفت بعد از جنگ بقدری سریع بوده است که در سال ۱۹۶۲، در حدود ۲۰۰۰ سازمان بین‌المللی وجود داشت که تقریباً $\frac{۳}{۴}$ آنها از طرف سازمان یونسکو بعنوان سازمان محلی یا جهانی مورد قبول واقع شد. پیشرفت مشابهی در کنگره و مجالس بین‌المللی پدید آمد. بطوریکه در طول صد سال ۱۹۲۹ - ۱۸۴۰ تعداد این مجالس به رقم ۹۶۲۲ و در دهه ۱۹۶۲ - ۱۹۵۳ به ۱۴۱۴۴ بالغ شد. قبلاً گفته میشد که از طریق ماهواره‌ها، بشر به ارتباط خیلی نزدیکی از لحاظ بازاری و تجارت و غیره خواهد رسید ولی در حال حاضر مساله مهم، اداره و حفظ منابع طبیعی و آلودگی محیط زیست از مسائل عمده بحساب می‌آیند. معذک از نقطه نظر سیاسی در حال حاضر، جهان، دنیای ملت‌هاست.

مراحل و تغییرات علمی، اجتماعی و اقتصادی که دنیای کوچک ما را تشکیل می‌دهد وضع پیچیده‌تری از مسائل سیاسی دارند که دنیای ما با آن روبرو است. با این همه استقلال درونی ملت‌ها مورد قبول است. منظور و هدف از بین بردن استقلال ملت‌ها نیست بلکه ایجاد جامعه‌ای است که در آن همکاری‌های بین‌المللی فراتر از همه فرهنگ‌ها رفته و ضمن اعمال کارهای مفید به فرهنگ هر ملت احترام گسندارد. همکاری‌های فرهنگی در آینده نزدیک، باید به ایجاد ارتباط محکم بین

مردم که از کشمکش‌ها تا حد ممکن بدورنگه داشته‌شوند، کمک‌کنند و این ملت‌ها هستند که باید یک زندگی بین‌المللی را بوجود آورند.

Arnold Toynbee می‌گوید:

قرن بیستم فقط از لحاظ برخوردهای سیاسی و یا اختراعات صنعتی و علمی مورد توجه قرار نخواهد گرفت بلکه بعنوان روزگاری بخاطر سپرده خواهد شد که در آن جامعه بشری برای رفاه تمام بشریت اقدام را فادرسازیم تا به حقوق خود آشنا شوند و این عامل مهمی است برای آشنایی کودکان با حقوق خود که در رویدادهای بین‌المللی و موقعیت‌های بحرانی گرفتار می‌آیند.

تاریخ این نوع فعالیت‌ها نه از طرف ممالک بزرگ و نه از طرف ممالک کوچک نشان داده نشده است. سوئد یک کمیسیون بین‌المللی دارد که بعنوان یک مقام رسمی پیشنهادهای ارائه‌شده را تا چشم انداز و عقیده تفاهم بین‌المللی را بین دانش‌آموزان روشن کند.

نویسندگان ناحیه Mainau ضمن آشنایی با یکدیگر در کنفرانس بین‌المللی واقع در سوئیس موافقت کردند که سایر سرزمین‌ها و اهالی آنها دیگر نباید بمنظور تزئین کتابهای کودکان و افزودن بر قطرانها توجه کنند بلکه روش زندگی و افکار ملت‌ها باید مورد ارزیابی و شناخت قرار گیرد و این در صورتیست که ما میخواهیم به طبقه جوان نشان دهیم که روش‌های دیگری نیز که بتوان طبق آن ابعاد و شیوه‌های مختلف زندگی را شناخت، وجود دارد.

هدف اصلی از این مقاله برانگیختن حس تحقیق و نگارش به وسیله نشان دادن موضوعات و مطالبی است که درباره آن میتوان برای کودکان داستانهایی به رشته تحریر درآورد و نیز این مطالب و موضوعات میتواند به ایجاد حس تفاهم بین‌المللی انجامیده، بحث‌هایی را در مورد انتخاب داستان برای کودکان بوجود آورده و برای افراد سالمنند از طریق ادبیات کودکان یک نوع مسئولیت حرفه‌ای ایجاد نماید.

مسائل و مشکلات عمده جهان که در انواع مختلف نوشته‌ها آورده شده ولی در این مقاله و کتاب ارائه شده است، عبارتند از:
جنگ: انواع جنگ‌ها، علل و آثار آنها، تجاوز و تعرض‌ها، عدم اعتماد کرد و آن را از قوه به فعل درآورد.

ترس اینکه درک بین المللی احساسات ملی و میهنی را از بین می برد دیگر کهنه شده است لازم است که از اولین سالهای کودکی به بعد در عقیده، استقلال داخلی بین ملت های مختلف پافشاری کرد و احتیاج به پیشرفتهای جهانی را به کودکان نشان داد.

عده ای از نمایندگان در کنفرانس بین المللی آموزش (ژنو ۱۹۷۷) توصیه کردند که یک بررسی انتقادی از عواملی که در تاریخ و در حال حاضر تاثیر می گذارند، بعمل آید. بنظر آنان این عوامل ریشه اختلافات بین ملت ها می باشد و لذا آنها باید همراه با عواملی کسه بتوان بر آنها علیه کرد مورد مطالعه قرار گیرند. در این مورد مطالبی مورد نیاز است که با مساله در ارتباط باشند و تبلیغات ملی که میتواند زمینه ای برای پیشرفت در شکل دادن آینده باشد.

فعالیت های سازنده و پرشماری باید بعمل بیاید و این کار نمی تواند فقط با انتقال دادن اطلاعات عملی گردد چون تبادل اطلاعات به تنهایی قادر به ایجاد ارتباط میان مردم نیست بلکه در یک بررسی که اخیرا بعمل آمده، معلوم شده است که هر چه بیشتر بچه ها از مردمان کشورهای گانه اطلاع بدست می آورند، بهمان اندازه بهتر از آنها ارزیابی بعمل می آورند. چون کتابهای درسی اولین اقدام مهم در نشر آگاهی در یک مملکت می باشد، لذا باید آنها را بعنوان درک و تفاهم بین المللی فرض کرد. در بعضی موارد کوشش های زیادی باید انجام گیرد تا اقدامات قبلی تکمیل گردد برای مثال مورد ترجمه است که سطح آن بطور چشم گیری نزول کرده است. در پاره ای از فعالیت هایی که بعمل می آید، هدف و منظور اینطور دنبال نمیشود با وجود این فعالیت های مزبور ما برای رسیدن به هدف آماده می کند و این هدف مهم عبارت از اینست که کودکان ارتباط های بین المللی بر پایه، استفاده از قدرت.

صلح: فقط صلح، صلح واقعی، صلح دائم، صلح جهانی، همزیستی صلح آمیز، دوستی، شکیبایی و اغماض، امنیت و خلع سلاح.

عدالت: عدالت اجتماعی برای کارگران، نفی تمام انواع بی عدالتی ها، نفی جنایات و قتل، تعصب، سوء تفاهم ها، نابرابری و عدم مساوات، نژادپرستی، تحقیر و توهین، تنفر.

کشورهای در حال رشد: استعمار، نفی استعمار، عقب ماندگی، بهره

برداری و سوء استفاده از دیگران.

حقوق اساسی : آزادی، برابری در مقابل قانون، برابری حقوق مردم، استقلال فردی.

استاندارد زندگی (در حد بالا و پائین): کیفیت بهتر زندگی، دریافتن مقام و منزلت، اعتماد به نفس.

پیشرفت : حفظ میراث‌های فرهنگی بشر، استفاده از علم برای صلح نه جنگ.

اعلامیه‌ها و کنوانسیون‌هایی که از طرف سازمان ملل و بخش‌های مربوط به آن صادر شده است کم و بیش با مسائلی سروکار دارد که با حقوق بشر منافات دارند.

دیگر اقداماتی که مخصوصاً برای جلوگیری از مسائل و از بین بردن آنها بعمل آمده عبارتند از بندگی و رعیتی، اجبار و گرفتاری‌های قرض، خرید و فروش دختران و کار کردن بچه‌ها. کار اجباری که خود نوعی بردگی است، در اعلامیه جهانی حقوق بشر در سال ۱۹۴۸ مسود و نکوش قرار گرفت و از سال ۱۹۶۰ به بعد ضمن کنوانسیون سازمان بین‌المللی کار ممنوع اعلام گردید.

اعلامیه حقوق بشر در مورد کودکان که از طرف مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۱۹۵۹ مورد تأیید قرار گرفته، مفهوم کامل و دقیق در (توجه به بچه‌ها) میدهد و بآن‌ها در هر ملیت و موقعیتی که باشند امر تغذیه، مواظبت‌های طبی، سرگرمی، آموزش‌های مجانی ابتدائی بآ توجه اضافی به بچه‌های معلول و عقب مانده و بطور کلی ایجاد تمام شرایطی که بتواند پیشرفت آنها را بعنوان یک شهروند مسئول تضمین کند، لازم میدانند. مطلب مهم دیگر این است که یک عقیده کلی و بین‌المللی برای این است که قانون واحدی وجود داشته باشد که تا هر کس و در نقطه و در همه وقت بآن توسل جوید. اطلاعات آموزشی بخصوص که برای ارزیابی مطالبی که در جهت ایجاد تفاهم بین‌المللی لازم بوده و پیشنهاد شده‌اند عبارتند از:

الف. اجتناب از تمسخر دیگران و اوضاع فرهنگی آنها و اجتناب از نسبت دادن اشتباهات و کارهای خلاف به مردمان سایر ممالک

- ب. امکان دادن به خوانندگان که مطالب را شناسایی کرده و خود را در سرنوشت دیگران شریک بدانند.
- ج. ایجاد احترام به شرافت انسانیت در کودکان و جوانان بر طبق اصول اعلامیه جهانی حقوق بشر.
- د. تلقین ارزش‌های مثبت مسئولیت‌های اجتماعی و ایجاد علاقه در جوانان و کودکان برای عدالت، آزادی، صلح و وحدت و یکپارچگی.
- ه. ارائه حقایق و اصول واقعی بطور دقیق و عملی مثل ارائه تاریخ وقوع حقایق و ارائه تصاویر.
- و. بالاخره ارائه جوانب مختلف رویدادها بدون اینکه اختلاف‌ها را بصورت کم یا زیاد نشان داده باشیم تا جوانان و بچه‌ها بتوانند عقیده خود را بیان دارند.

استفاده از ادبیات از سه نقطه نظر، ادبیات، متدولوژی و روانشناسی، احتیاج به فن تعلیم و تربیت ندارد. بعضی از مطالب و قطعات ادبی به هم‌این هدها نائل آمده و رسیده‌اند اما بدنیست بدانیم که یک قطعه ادبی موقعی جالب خواهد بود که برای هیچ‌یک از عوامل بالا وابستگی شدیدی نداشته باشد. علاقه و خواست مولف و نویسنده مقاله باید مورد نظر باشد و معین شود که آیا او خواستار اینست که خواننده آگاهی، شناخت و یا توجهی به موضوع داشته و اقداماتی برای حل، مساله بعمل آورد یا نه؟ با توجه به حل مساله آموزش و بسا طرح و ارائه مقالاتی که حاوی مسائل مبتلا به باشد، نویسندگان میتوانند بخوانندگان خود کمک کنند تا ضمن حفظ وحدت از فرهنگ و تاریخ محلی خود و ضمن پشتیبانی از ملی‌گرایی جدید (نئوناسیونالیزم) دنیا را بصورت یک کشور واحدی فرض کنند. برای رسیدن باین هدف باید روشها و راههای موجود را جهت رسیدن به اقتضای انتسروناسیونال و اصول اجتماعی آن یادآوری کرد.

مطالب ارزیابی کننده که اغلب اوقات در وصف و شناساندن افراد مورد استفاده میباشند نباید در اصول از پیش معین شده و شناخته شده نژادهای مختلف تاثیر بگذارد. در مورد داستانهای مربوط به جنگ احتیاج نیست که ملتی بعنوان دشمن معرفی شود بلکه باید با قربانیان جنگ همدردی نشان داده و به سرنوشت آنها ترحم نشان

کتمان واقعیات از بچه‌ها نه کار عاقلانه‌ای است و نه امکان پذیر می‌باشد و نباید حقایق را از بین برد. Benary Isbert
رنجها و نابسامانیهایی که دنیا از جنگ بخود دیده به رسته تحریر آورده و در ضمن راههای ایجاد یک زندگی جدید را به بشر نشان میدهد.

موقعی که از دیدگاه یک نفر خارجی نگاه کنیم درک حقایق مشکل میباشد اما اقلای دلیلی که برای اختلافات وجود دارد بایست توضیح داده شود و توجه زیاد باید به موارد مشابه باشد.

نفوذ جهانی بفرهنگ‌های گوناگون که برای قاطب بخصوصی جنبه انحصاری دارند ممکن است اختلاف بین این فرهنگ‌ها را از بین برده و یک فرهنگ جهانی بوجود آورد.

Lloyd Alexander در کتاب "شناخت شباهت‌ها"

چنین می‌نویسد:

این گفته متناقض و این دوگانگی در فرهنگ واحد جهانی عامل متحرک و سازنده‌ای میباشد. این عامل، اگرچنانکه یک جنبه آن را بپذیریم و جنبه‌های دیگر آن را کنار بگذاریم بصورت عامل مخربی درخواهد آمد. اگرما فقط اختلافات خود را ببینیم در آن صورت بصورت "آیتمن" هایی در خواهیم آمد که رو در روی همه ایستاده و همه رو در روی ما خواهند ایستاد ولی اگر تشابهات و وجوه اشتراک خود را با مردم ببینیم در آن صورت زندگی بصورت برابری و مساوات درخواهد آمد. توازن بین این دو فکر، شخصیت و ارتباط‌های درونی ما را شکل میدهد... ادبیات این قدرت را دارد که بسوی این دو قدرت تمایل پیدا کند، بعضی اوقات بطرف یکی، و بعضی اوقات بطرف دیگری، بعضی اوقات بسوی هر دو.

بطور خلاصه توصیه‌های ارائه شده سه قسمت میباشد:

اول اینکه، قوانین مملکتی که هدف‌های آموزشی را تدوین میکنند باید روح صلح و تفاهم را در میان مردم اشاعه داده و احترام به حقوق بشر را در بین آنها رواج دهد.

ثانیا، انجام و ایفاء این کار در ممالک بایست از راه فراهم آوردن موارد زیر باشد:

الف. مطالب نوشته شده و وسایل سمعی و بصری که نشان دهنده مسائلی باشد که بشر با آنها روبرو است و نشان دهنده همکاری های بین المللی در هر حالت بوده و راه های عملی آن را بزبان یا زبان های رایج در آن مملکت نشان دهد.

ب. اسناد و مدارک دیگر نشان دهنده فرهنگ و روش زندگی هر مملکتی باشد، مسائل عمده ای که مملکت با آن روبرو است و شرکت و همکاریهای مملکت در مسائلی که دنیا با آن مواجه است و این فعالیت ها باید با اقدامات معالک دیگر توأم باشد.

ج. مراکز اسناد و وسایل سمعی و بصری، این مراکز باید طوری ترتیب داده شوند که رفورمی در تعلیم و تربیت و آموزش های بین المللی ایجاد نماید و این کار مخصوصا باید با پخش و پراکندن عقاید و مطالب تازه، همگانی باشد که مراحل مختلف آموزشی انجام گرفته و نیز باید تسهیلاتی برای تبادل اطلاعات با ممالک دیگر فراهم آید.

ثالثا، نویسندگان اجباری ندارند که در نگارش ادبیات کودکان، امور بین المللی را در نظر بگیرند ولی ناشران باید در جستجوی وسایلی باشند که از طریق آن ها مطالب ادبی را برای کودکان تهیه و نشر کنند و کتابداران نیز باید در شناخت اینگونه کتابها که در تزیین و تحولات ملت ها موثر بوده و شامل مطالبی است که باید نسل جوان با آن جواب بدهند، سعی و کوشش کنند.

شاید بهترین کتابی که با رویدادهای بین المللی از نقطه نظر کودکان بحث می کند، کتاب *Cease Firing by Winifred Hulbert* میباشد که خود کودکان در آن کتاب با امور سیاسی سروکار دارند، علاقه ای در ما ایجاد می کند.

***
***

دکترویکتور فرانکل (روانشناس)

همه چیز را می توان از انسان گرفت جز یک چیز را، آخرین آزادی انسان را، آزادی اینکه گرایش خود را در برابر وضعی معین انتخاب کند و راه خود را برگزیند.